

ЗАТВЕРДЖЕНО:

Голова Правління ЗАТ „УСК „Панацея-1997”

ПРАВИЛА добровільного страхування від вогневих ризиків та ризиків стихійних явищ

№ 9

м. Київ - 2008

ЗМІСТ

1. ТЕРМІНИ	3
2. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ	4
3. ПРЕДМЕТ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ	4
4. СТРАХОВІ РИЗИКИ	5
5. ВИКЛЮЧЕННЯ ІЗ СТРАХОВИХ ВИПАДКІВ ТА ОБМЕЖЕННЯ СТРАХУВАННЯ	5
6. ТЕРМІН ТА МІСЦЕ ДІЇ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ	8
7. ПОРЯДОК ВИЗНАЧЕННЯ РОЗМІРІВ СТРАХОВОЇ СУМИ	8
8. ПОРЯДОК УКЛАДАННЯ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ	9
9. СТРАХОВІ ТАРИФИ. ФРАНШИЗА. СТРАХОВІ ПЛАТЕЖІ	9
10. ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ СТОРІН	10
11. ДІЇ СТРАХУВАЛЬНИКА ПРИ НАСТАННІ СТРАХОВОГО ВИПАДКУ	11
12. ПЕРЕЛІК ДОКУМЕНТІВ, ЩО ПІДТВЕРДЖУЮТЬ НАСТАННЯ СТРАХОВОГО ВИПАДКУ ТА РОЗМІР ЗБИТКІВ	12
13. ПОРЯДОК І УМОВИ ВИПЛАТИ СТРАХОВОГО ВІДШКОДУВАННЯ	12
14. СТРОК ПРИЙНЯТТЯ РІШЕННЯ ПРО ВИПЛАТУ АБО ВІДМОВУ У ВИПЛАТІ СТРАХОВОГО ВІДШКОДУВАННЯ	13
15. ПРИЧИНІ ВІДМОВИ У ВИПЛАТІ СТРАХОВОГО ВІДШКОДУВАННЯ	13
16. УМОВИ ПРИПИНЕННЯ ДІЇ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ, ВНЕСЕННЯ ЗМІН У ДОГОВІР СТРАХУВАННЯ	14
17. ПОРЯДОК ВИРИШЕННЯ СПОРІВ	15
18. ОСОБЛИВІ УМОВИ	15
19. РОЗРАХУНОК СТРАХОВИХ ПРЕМІЙ	16

1. ТЕРМІНИ

Нижченаведені терміни використовуються у даних Правилах страхування у наступному значенні:

- 1.1. **Бездіяльність** – нездійснення дій та заходів, які Страхувальник (Вигодонабувач) міг здійснити.
- 1.2. **Вигодонабувач** – фізична особа, в тому числі зареєстрована як суб'єкт підприємницької діяльності, та/або юридична особа, що призначається Страхувальником для отримання страхового відшкодування, яка може зазнати збитків у результаті настання страхового випадку.
- 1.3. **Груба необережність** - порушення правил, інструкцій, норм, нормативно-правових актів України.
- 1.4. **Договір страхування** - письмова угода між Страхувальником і Страховиком, згідно з якою Страховик бере на себе зобов'язання у разі настання страхового випадку здійснити виплату страхового відшкодування Страхувальнику або іншій особі, визначеній у договорі страхування Страхувальником, на користь якої укладено договір страхування (подати допомогу, виконати послугу тощо), а Страхувальник зобов'язується сплачувати страхові платежі у визначені строки та виконувати інші умови договору страхування.
- 1.5. **Зміна ступеня ризику** – обставини в умовах експлуатації, використання, зберігання застрахованого майна та інші обставини, що можуть змінити ймовірність настання страхового випадку.
- 1.6. **Місце (територія) страхування** – територія, якою обмежується місце настання страхового випадку, у т.ч., але не виключно: будинки і споруди, приміщення у цих будинках або спорудах, земельні ділянки, територія виробничих комплексів, підприємств, організацій тощо.
- 1.7. **Навмисні дії Страхувальника** - дії Страхувальника, здійснюючи які, він передбачає або може передбачити завдання шкоди застрахованому майну.
- 1.8. **Правила страхування** – дані Правила добровільного страхування від вогневих ризиків та ризиків стихійних явищ.
- 1.9. **Страховик** – Закрите акціонерне товариство „Українська страхована компанія „Панацея – 1997”.
- 1.10. **Страхувальник** - юридична або дієздатна фізична особа, що уклада із Страховиком договір добровільного страхування від вогневих ризиків та ризиків стихійних явищ.
- 1.11. **Страхова сума** - грошова сума, в межах якої Страховик відповідно до умов Договору страхування зобов'язаний провести виплату страхового відшкодування при настанні страхового випадку.
- 1.12. **Страхове відшкодування** - грошова сума в межах страхової суми, яка виплачується Страховиком відповідно до умов Договору страхування при настанні страхового випадку.
- 1.13. **Страховий захист (страхове покриття)** - сукупність зобов'язань Страховика перед Страхувальником згідно з умовами Договору страхування.
- 1.14. **Страховий випадок** – подія, передбачена Договором страхування, яка відбулася і з настанням якої виникає обов'язок Страховика здійснити виплату страхового відшкодування Страхувальнику або іншій третій особі.
- 1.15. **Страхова подія** - подія, що відбулася та має ознаки страхового випадку, що може бути визнана Страховиком страховим випадком згідно з умовами Договору страхування.
- 1.16. **Страховий платіж (страхова премія, страховий внесок)** - плата за страхування, яку Страхувальник зобов'язаний внести Страховику згідно з Договором страхування.

- 1.17. **Страховий тариф** - ставка страхового внеску з одиниці страхової суми за визначений період страхування.
- 1.18. **Страховий ризик** - певна подія, на випадок якої проводиться страхування і яка має ознаки ймовірності та випадковості настання.
- 1.19. **Франшиза** - частина збитків, що не відшкодовується Страховиком згідно з договором страхування. Франшиза може встановлюватись як в абсолютному значенні, так і у відсотках від страхової суми.
- 1.19.1. **Франшиза безумовна** - Страховик відшкодовує збиток за вирахуванням франшизи.
- 1.19.2. **Франшиза умовна** - Страховик звільняється від відповідальності за збиток, якщо його розмір не перевищує франшизу.

У випадку зміни будь-якого з вищеперелічених термінів у чинному законодавстві України, з дня набуття чинності такими змінами, термін, який зазнав змін, розуміється у Правилах страхування відповідно до визначення, наданого у чинному законодавстві.

2. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

- 2.1. На підставі Правил страхування Страховик укладає Договори страхування за видом добровільного страхування від вогнєвих ризиків та стихійних явищ.
- 2.2. Правила страхування визначають загальні умови і порядок добровільного страхування від вогнєвих ризиків та стихійних явищ, конкретні умови страхування визначаються у Договорі страхування.
- 2.3. Взаємовідносини між Страховиком та Страхувальником з приводу добровільного страхування від вогнєвих ризиків та стихійних явищ регулюються цивільним законодавством України, Законом України «Про страхування», іншими нормативно-правовими актами України, цими Правилами, Договором страхування.

3. ПРЕДМЕТ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ

- 3.1. Предметом договору страхування за цими Правилами страхування є майнові інтереси, що не суперечать законодавству України, пов'язані з володінням, користуванням, розпорядженням майном, що включає:

- 3.1.1. Нерухоме та рухоме майно, у тому числі: будівлі, господарські споруди, споруди, товарно-матеріальні цінності (далі - ТМЦ), інше майно.

До будівель відносяться усі будівельні споруди: виробничі, адміністративні, соціально-культурного призначення та суспільного користування тощо.

До господарських споруд відносяться: гаражі, навіси, криті площацки, склади, огорожі (захисні засоби) тощо.

До споруд відносяться: комунікації, системи, апарати, станки, передаточні механізми та силові машини, інші механізми та пристрой виробничо-технологічного циклу.

До ТМЦ відносяться: продукція, сировина, матеріали, як власні, так і придбані з метою їх переробки, а також запаси товарів на складах, в магазинах, у незавершеному виробництві тощо.

3.1.2. Внутрішнє та зовнішнє оздоблення будівель, предмети інтер'єру, обстановка, електроприлади.

3.1.3. Резервуари, апарати, трубопроводи та інше технологічне обладнання.

3.1.4. Майно, що є предметом застави.

3.1.5. Майно, що є об'єктом лізингу.

3.1.6. Товарні запаси.

3.1.7. Склінні елементи будинків і споруд.

3.1.8. Майно у холодильних камерах.

3.1.9. Готівка в касі, сейфах та банківських сховищах.

- 3.1.10. Твори мистецтва, антикваріат та виставкові експонати.
- 3.1.11. Майно фізичних осіб.
- 3.1.12. Інше майно, що визнається таким згідно з чинним законодавством України.
- 3.2. Додатково можуть бути застрахованими також наступні доцільні витрати, які може понести Страхувальник при настанні страхового випадку:
 - 3.2.1. витрати на демонтаж або переміщення будівель, споруд, обладнання на нове місце, необхідні для рятування майна та/або з метою зменшення збитків;
 - 3.2.2. витрати на гасіння пожежі, якщо вони не відшкодовуються, як заходи по зменшенню можливих збитків;
 - 3.2.3. витрати на знесення частин будівель і споруд, що залишилися після настання страхового випадку та витрати на їх транспортування до найближчого місця зберігання;
 - 3.2.4. витрати на розчищення та прибирання вказаної в Договорі страхування території від уламків (залишків) майна, що постраждало в результаті страхового випадку й транспортування сміття до найближчого місця зберігання.

4. СТРАХОВІ РИЗИКИ

- 4.1. Страховими ризиками є знищення або пошкодження майна внаслідок:
 - 4.1.1. Вогневих ризиків, що включають:
 - 4.1.1.1. Пожежу. Під пожежою мається на увазі вогонь, що виник поза місцями, спеціально призначеними для його розведення та підтримання або вийшов за їх межі, і здатний самостійно поширюватися.
 - 4.1.1.2. Вибух. Під вибухом мається на увазі стрімкий викид великої кількості енергії, що ґрунтуються на намаганні газів або пару до розширення.
Не є вибухом, якщо інше не передбачено Договором страхування:
 - розрив турбін або маховиків внаслідок відцентрової сили;
 - розрив ємкостей внаслідок тиску рідин або дефектів матеріалу ємкості.
- 4.1.2. Ризики стихійних явищ, у тому числі, але не виключно: удар блискавки, штурм, бурі, ураган, смерч, шквал, тайфун, землетрус, повені, паводки, зливи, град, оповзni, обвали, просадки ґрунту, сніжну лавину, селі, ожеледі, дія морозів тощо.
- 4.2. Якщо інше не обумовлено Договором страхування, одним страховим випадком вважається знищення або пошкодження застрахованого майна внаслідок подій, що мають одна із однією прямий причинно-наслідковий зв'язок протягом 72 годин з моменту початку впливу на застраховане майно першої з подій. Знищення або пошкодження майна внаслідок подій, що виникли протягом 72 годин, незалежно одна від одної, розглядаються як окремі страхові випадки.
- 4.3. У Договорі страхування може бути передбачено страхове покриття як щодо усіх вищевказаних страхових ризиків, так і щодо окремих ризиків, із зазначенням майна, на яке такі ризики поширяються, та майна, що не охоплюється страховим покриттям.

5. ВИКЛЮЧЕННЯ ІЗ СТРАХОВИХ ВИПАДКІВ ТА ОБМЕЖЕННЯ СТРАХУВАННЯ

- 5.1. Страховий захист не поширюється, якщо Договором страхування не визначене інше, на випадки знищення чи пошкодження застрахованого майна внаслідок:
 - 5.1.1. обробки майна корисним вогнем, теплом з метою його переробки (сушка, зварювання, прасування, плавлення, ремонту, деструкції, піролізу та інші види обробки);
 - 5.1.2. повільного виділення тепла при бродінні, гнитті або інших екзотермічних реакціях, що проходять внаслідок природних властивостей майна;

- 5.1.3. постійної, регулярної, тривалої дії чи раптового викиду, розливу, переміщення газів, газоподібних речовин, парів, рідин, кислот, хімічних сумішей або будь-яких, в тому числі неатмосферних, опадів (сажа, кіптява, дим, пил тощо) та інших речовин;
- 5.1.4. займання виробничого обладнання, побутових електроприладів, електронної апаратури та оргтехніки, якщо дане займання не стало причиною виникнення подальшої пожежі;
- 5.1.5. вибухів у камерах згорання у разі знищення або пошкодження механізмів із двигунами внутрішнього згорання;
- 5.1.6. руху повітряних мас, викликаних природними процесами в атмосфері, якщо швидкість вітру, що заподіяв збиток, не перевищувала 20,0 м/с. Швидкість вітру підтверджується відповідними довідками компетентних органів;
- 5.1.7. зсуву, осідання або іншого руху ґрунту, якщо він прямо чи опосередковано виник внаслідок проведення вибухових робіт, витягненням ґрунту із котлованів або кар'єрів, засипкою пустот або проведенням земляних робіт, а також добуванням або розробкою родовищ твердих, рідких або газоподібних корисних копалин;
- 5.1.8. вибуху газу, що використовується для побутових потреб;
- 5.1.9. вибуху динаміту або інших вибухових речовин;
- 5.1.10. самозаймання, що виникло внаслідок природних властивостей майна;
- 5.1.11. попадання блискавки в електричне обладнання;
- 5.1.12. землетрусу, якщо при проектуванні, будівництві та експлуатації застрахованих будинків і споруд не були враховані сейсмологічні умови;
- 5.1.13. дій гризунів або інших шкідників;
- 5.1.14. будь-яких військових дій, військового вторгнення, інших збройних сутичок та їх наслідків, з оголошенням війни та без нього, громадянської війни;
- 5.1.15. внутрішніх безладів, повстання, революції, заколоту, бунту, путчу, державного перевороту;
- 5.1.16. громадських хвилювань, страйків, терористичних актів;
- 5.1.17. введення військового або надзвичайного стану;
- 5.1.18. конфіскації, експропріації, націоналізації;
- 5.1.19. впливу радіоактивного чи іншого іонізуючого випромінювання;
- 5.1.20. навмисних дій/бездіяльності або грубої необережності Страхувальника (Вигодонабувача) або його уповноважених представників;
- 5.1.21. недотримання Страхувальником (Вигодонабувачем) інструкцій по зберіганню, експлуатації та обслуговуванню застрахованого майна, а також використання цього майна для цілей інших, ніж ті, для яких воно призначено;
- 5.1.22. протиправних дій третіх осіб.
- 5.2. Якщо інше не передбачено у Договорі страхування, не підлягають відшкодуванню:
- 5.2.1. збитки, що виникли внаслідок проникнення в застраховані приміщення дощу, снігу, граду або бруду через не зчинені вікна, двері, не відремонтовану покрівлю або інші отвори в будинках, якщо ці отвори не виникли внаслідок стихійного лиха;
- 5.2.2. збитки, завдані внаслідок розрідження, що можливо для вакуумних ємностей (наприклад, для телевізійних трубок);
- 5.2.3. збитки, завдані внаслідок розширення рідин від перепадів температур;
- 5.2.4. збитки, якщо причиною пошкодження або знищення будинків і споруд, а також майна, що в них розташоване, виявилася їх непридатність до експлуатації, наднормативний знос, тривала експлуатація;
- 5.2.5. збитки від пошкодження застрахованого майна водою, якщо вони не викликані безпосередньо наслідками одного з перелічених у Договорі страхування виду стихійного явища. Наприклад, збитки внаслідок пошкодження майна водопровідною водою, талою, дощовою водою через протікання покрівлі тощо. Також не підлягають відшкодуванню збитки, спричинені підйомом або підпором води, зворотним тиском води у водопровідних та каналізаційних мережах;

- 5.2.6. збитки, що заподіяні внаслідок пошкодження або знищення вітрин, вітражів, скляних стін і інших елементів будинків із скла;
 - 5.2.7. збитки, заподіяні внаслідок пошкодження або знищення закріплених на зовнішній стороні застрахованих будинків і споруд предметів, таких як: щогли, антени, відкриті електропроводи, рекламні установки, плакатні щити, захисні козирки або навіси вітрин тощо;
 - 5.2.8. збитки, заподіяні внаслідок крадіжки застрахованого майна під час або після страхового випадку;
 - 5.2.9. збитки, заподіяні стихійними явищами у випадку оголошення території, на яких знаходиться застраховане майно, зоною стихійного лиха;
 - 5.2.10. збитки, що виникли до початку страхування, але були виявлені тільки після укладення Договору страхування;
 - 5.2.11. збитки від простої виробництва внаслідок страхового випадку;
 - 5.2.12. непрямі збитки, у тому числі упущенна вигода;
 - 5.2.13. збитки, що виникли внаслідок повного припинення робіт відносно, на або у застрахованому майні;
 - 5.2.14. збитки, що виникли внаслідок сплати штрафів, інших санкцій;
 - 5.2.15. збитки, завдані внаслідок затоплення майна, що зберігалось у підвальних або інших подібних приміщеннях, на відстані менше 30 см. від поверхні підлоги;
 - 5.2.16. збитки, завдані заходами пожежегасіння;
 - 5.2.17. збитки, завдані резервуарам, рідинонесучим системам та сантехнічній арматурі в результаті механічного впливу гідрошвидкісного напору та/або гіdraulічного удару;
 - 5.2.18. збитки, що виникли внаслідок гниття, корозії, зносу, самозапалення та інших природних властивостей окремого майна, а також збитки, що спричинені внутрішніми пошкодженнями майна, не спричинені зовнішніми факторами;
 - 5.2.19. збитки, що виникли внаслідок погодніх умов, які є звичайними для певної пори року у певній місцевості;
 - 5.2.20. збитки, що виникли внаслідок використання матеріалів та конструкцій, що не відповідають встановленим у чинному законодавстві нормативам;
 - 5.2.21. збитки, що завдані електричним приладам та установкам, заподіяні внаслідок удару блискавки, якщо блискавка безпосередньо не вплинула на пошкоджені електричні прилади та установки.
- 5.3. Страхуванню не підлягають, якщо інше не обумовлено Договором страхування:
- 5.3.1. готівка в національній і іноземній валютах;
 - 5.3.2. акції, облігації та інші цінні папери;
 - 5.3.3. дорогоцінні метали в злитках, дорогоцінні камені без оправ;
 - 5.3.4. твори мистецтва, колекції, виставкові зразки (марки, монети, грошові знаки, бони, малюнки, картини, скульптури та інші твори мистецтва, колекції, інші виставкові зразки);
 - 5.3.5. рукописи, плани, креслення та інші документи, бухгалтерські і ділові книги, картотеки;
 - 5.3.6. зразки, наочні посібники, макети, виставкові примірники, а також типова продукція, знята з виробництва;
 - 5.3.7. вибухові речовини;
 - 5.3.8. врожай сільськогосподарських культур, рослини, багаторічні насадження й тварини;
 - 5.3.9. технічні носії інформації комп'ютерних й інших аналогічних систем, зокрема, магнітні плівки та касети, магнітні диски, блоки пам'яті та інші технічні носії;
 - 5.3.10. земля, включаючи плодючий прошарок, дорожнє покриття, залізниці, канали, криниці, шпари;
 - 5.3.11. об'єкти, що будуються і монтується;
 - 5.3.12. грошові автомати (у тому числі розмінні) разом із їх вмістом;

- 5.3.13. майно, що не належить Страхувальнику, але перебуває в застрахованому приміщенні або на його території;
- 5.3.14. котельне устаткування та установки, що працюють під тиском, внаслідок їх вибуху.
- 5.4. Конкретні умови страхування, виключення із страхових випадків та обмеження страхування визначаються у Договорі страхування. Перелік виключень зі страхових випадків та обмеження страхування може бути доповнений, змінений залежно від конкретних умов страхування, якщо це не суперечить чинному законодавству України.

6. СТРОК ТА МІСЦЕ ДІЇ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ

- 6.1. Строк дії Договору страхування визначається за згодою Страховика та Страхувальника.
- 6.2. Договір страхування набирає чинності з моменту внесення страхового платежу (першої його частини), якщо інше не передбачено умовами Договору страхування.
- 6.3. Майно вважається застрахованим на території/у місці, вказаному в Договорі страхування як місце страхування.
- 6.4. Якщо застраховане майно вилучається з цієї території/місця, страховий захист щодо такого майна припиняється.

7. ПОРЯДОК ВИЗНАЧЕННЯ РОЗМІРІВ СТРАХОВОЇ СУМИ

- 7.1. Розмір страхової суми визначається за домовленістю між Страховиком та Страхувальником.
- 7.2. Страхова suma визначається виходячи із грошової оцінки об'єкту страхування за Договором страхування. Страхова suma у Договорі страхування може бути визначена по балансовій, оціночній або договірній (заявлений) вартості застрахованого майна.
- 7.3. Страхові суми можуть встановлюватись:
 - в національній грошовій одиниці України;
 - в еквіваленті ВКВ за курсом НБУ;
 - частково в еквіваленті ВКВ за курсом НБУ, частково в національній грошовій одиниці України.
- 7.4. Страхова suma за згодою Страховика і Страхувальника може визначатись у розмірі:
 - 7.4.1. Для рухомого і нерухомого майна, виходячи з методу, за яким оцінювалось майно:
 - 7.4.1.1. відновлювана вартість (якщо suma зносу складає не більше 20% від вартості майна);
 - 7.4.1.2. для будинків і споруд - це вартість нової будівлі, включаючи витрати на проектування і загальні будівельні роботи;
 - 7.4.1.3. для устаткування і предметів - це suma, що необхідна для придбання нових предметів або устаткування за видом і якістю, подібних до втрачених або для їх відновлення;
 - 7.4.1.4. первісна вартість - це вартість майна, по якій воно прийняте на баланс підприємства;
 - 7.4.1.5. балансова вартість - це вартість майна з урахуванням його амортизації (зносу), що відображені в бухгалтерському обліку підприємства;
 - 7.4.1.6. оціночна вартість – вартість визначена шляхом експертної оцінки;
 - 7.4.1.7. заявлена вартість - вартість, визначена самим Страхувальником;
- 7.4.2. Для товарних і матеріальних запасів:
- 7.4.2.1. для товарів, виготовлених Страхувальником (як завершеного, так і незавершеного виробництва) - сукупні витрати на виробництво знищених, пошкоджених товарів, але не більше їхньої ринкової ціни на момент настання страхового випадку;
- 7.4.2.2. для товарів, що вже продані, але не відправлені покупцю, за ціною продажу;

- 7.4.2.3. для товарів, що продаються вроздріб, сировини - відновлювана вартість, але не вище за ринкову ціну на дату настання страхового випадку (за вирахуванням торгової націнки).
- 7.5. У випадку, якщо Договором страхування передбачається страхове покриття доцільних витрат, направлених на зменшення шкоди Страхувальника (Вигодонабувача) внаслідок страхового випадку, страхова сума для таких доцільних витрат може встановлюватися окремо від основної страхової суми.
- 7.6. Страхова сума може встановлюватись окремо по кожному застрахованому об'єкту, по сукупності об'єктів, зазначених у Договорі страхування, по окремому страховому випадку, групі страхових випадків та за Договором страхування в цілому.
- 7.7. Страховик несе відповідальність лише в межах страхової суми згідно з умовами Договору страхування.

8. ПОРЯДОК УКЛАДАННЯ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ

- 8.1. Для укладання Договору страхування Страхувальник подає Страховику письмову заяву або іншим чином заявляє про свій намір укласти Договір страхування.

Страховик вправі затвердити перелік відомостей, документів, необхідних для оцінки страхового ризику, які має подати Страхувальник для укладення Договору страхування. При укладанні Договору страхування Страховик має право запросити у Страхувальника баланс або довідку про фінансовий стан, підтверджені аудитором (аудиторською фірмою).

- 8.2. Для укладання Договору страхування може бути витребуваний також опис застрахованого майна із зазначенням його вартості, завірений підписами керівника підприємства та головного бухгалтера та скріплений печаткою підприємства (для Страхувальників – юридичних осіб).
- 8.3. Договір страхування укладається в письмовій формі згідно з чинним законодавством України. Договір страхування може укладатись шляхом видачі Страховиком Страхувальнику страхового свідоцтва (поліса, сертифіката).
- 8.4. Страхувальники мають право при укладанні Договорів страхування призначати фізичних або юридичних осіб (Вигодонабувачів), які можуть зазнати збитків у результаті настання страхового випадку, для отримання страхового відшкодування, а також змінювати їх до настання страхового випадку, якщо інше не передбачено Договором страхування.

9. СТРАХОВІ ТАРИФИ. ФРАНШИЗА. СТРАХОВІ ПЛАТЕЖІ

- 9.1. Страхові тарифи обчислюються Страховиком актуарно (математично) на підставі відповідної статистики настання страхових випадків. Страхові тарифи залежать від категорії майна, виду та ступеню ризику, характеру діяльності Страхувальника та інших умов страхування.
- 9.2. Базові страхові тарифи наведені в Додатку № 1 до Правил страхування. Конкретний розмір страхового тарифу визначається в Договорі страхування за згодою сторін.
- 9.3. У Договорі страхування може визначатись умовна та/або безумовна франшиза.
- 9.4. Страховий платіж сплачується шляхом готівкового чи безготівкового розрахунку згідно з чинним законодавством України, одноразово чи частинами відповідно до умов Договору страхування.
- 9.5. Умовами Договору страхування може бути передбачено зменшення страхового платежу у разі виконання Страхувальником рекомендацій Страховика щодо зменшення страхового ризику.
- 9.6. Страховик може надавати Страхувальнику знижки за беззбитковість, або у разі повторного укладення Договору страхування на новий строк тощо.

10. ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ СТОРІН

- 10.1. Страхувальник має право:
- 10.1.1. при укладанні Договору страхування призначити Вигодонабувача, а також замінювати його до настання страхового випадку, якщо інше не визначено Договором страхування;
 - 10.1.2. отримати страхове відшкодування у межах страхової суми з урахуванням конкретних умов, обумовлених Договором страхування;
 - 10.1.3. ініціювати досрочове припинення дії Договору страхування, якщо інше ним не передбачено;
 - 10.1.4. ініціювати внесення змін до умов Договору страхування;
 - 10.1.5. отримати дублікат Договору страхування у разі втрати оригіналу.
- 10.2. Страхувальник зобов'язаний:
- 10.2.1. своєчасно вносити страхові платежі;
 - 10.2.2. при укладанні Договору страхування надавати Страховику інформацію про всі відомі йому обставини, що мають істотне значення для оцінки страхового ризику і надалі інформувати його про будь-яку зміну страхового ризику;
 - 10.2.3. при укладанні Договору страхування повідомити Страховику всю необхідну інформацію про майно, щодо якого укладається Договір страхування, умови його зберігання, а також надати можливість огляду;
 - 10.2.4. повідомити Страховика про інші діючі договори страхування щодо предмету договору страхування;
 - 10.2.5. дотримуватись інструкцій по зберіганню, експлуатації, обслуговуванню застрахованого майна, а також використовувати це майно тільки за прямим призначенням;
 - 10.2.6. вживати заходів щодо запобігання та зменшення збитків, завданих внаслідок настання страхового випадку;
 - 10.2.7. відповідно до умов Договору страхування повідомляти Страховика про настання страхової події;
 - 10.2.8. надати Страховику документи, що підтверджують настання страхового випадку, його причини та розмір збитків;
 - 10.2.9. забезпечити право вимоги Страховика до особи (осіб), винної (винних) у заподіянні збитків;
 - 10.2.10. виконувати інші обов'язки, передбачені Договором страхування.
- 10.3. Страховик має право:
- 10.3.1. перевіряти достовірність наданої Страхувальником інформації про об'єкт страхування;
 - 10.3.2. ініціювати досрочове припинення дії Договору, якщо інше ним не передбачено;
 - 10.3.3. давати Страхувальнику рекомендації щодо збереження та рятування застрахованого майна, а також брати у цьому участь;
 - 10.3.4. протягом дії Договору страхування перевіряти наявність, стан і вартість застрахованого майна, виконання Страхувальником умов Договору, дотримання ним правил (стандартів чи інструкцій) по зберіганню, експлуатації, обслуговуванню та використанню застрахованого майна. Якщо Страхувальник перешкоджає представникам Страховика здійснювати нагляд або приховує якісь відомості, Страховик має право ініціювати досрочове припинення Договору страхування через невиконання Страхувальником умов Договору страхування;
 - 10.3.5. призупинити дію страхового захисту у разі, коли Страхувальник допустив настання обставин, що можуть привести до настання страхової події, до повного їх усунення, на умовах, передбачених Договором страхування;
 - 10.3.6. у будь-який час оглядати місце страхової події і пошкоджене майно, не чекаючи повідомлення Страхувальника про настання страхової події. Страховик має право

відмовити у виплаті страхового відшкодування у разі, коли Страхувальник перешкоджає цьому, якщо це передбачено умовами Договору страхування;

10.3.7. самостійно з'ясовувати причини та обставини страхового випадку та надавати запити у відповідні органи, які можуть володіти інформацією про причини та обставини страхової події;

10.3.8. відмовити у виплаті страхового відшкодування відповідно до умов цих Правил та Договору страхування.

10.4. Страховик зобов'язаний:

10.4.1. ознайомити Страхувальника з умовами та Правилами страхування;

10.4.2. протягом двох робочих днів, як тільки стане відомо про настання страхового випадку, вжити заходів щодо оформлення всіх необхідних документів для своєчасної виплати страхового відшкодування;

10.4.3. у визначений Договором страхування строк прийняти рішення про виплату страхового відшкодування або про відмову у виплаті страхового відшкодування;

10.4.4. у разі настання прийняття рішення про виплату страхового відшкодування, здійснити таку виплату у визначений договором страхування строк. Страховик несе майнову відповідальність за несвоєчасну виплату страхового відшкодування шляхом сплати Страхувальнику неустойки, розмір якої визначається умовами договору страхування або законами;

10.4.5. відшкодувати витрати, понесені Страхувальником при настанні страхового випадку щодо запобігання або зменшення збитків, якщо це передбачено умовами договору страхування;

10.4.6. за заявою Страхувальника, у разі здійснення ним заходів, що зменшили страховий ризик, або збільшили вартість майна переукласти з ним договір страхування;

10.5. Умовами Договору страхування, за згодою Сторін, можуть бути передбачені інші права й обов'язки Страховика та Страхувальника.

11. ДІЇ СТРАХУВАЛЬНИКА ПРИ НАСТАННІ СТРАХОВОГО ВИПАДКУ

11.1. При настанні страхової події Страхувальник зобов'язаний:

11.1.1. вжити всі можливі заходи для зменшення збитків та рятування застрахованого майна у тому числі рекомендовані Страховиком;

11.1.2. негайно, але не пізніше 2 (двох) робочих днів з моменту настання страхової події повідомити відповідні компетентні органи чи служби, якщо інше не передбачено Договором страхування;

11.1.3. протягом 2 (двох) робочих днів з моменту настання страхової події письмово повідомити про це Страховика, якщо інше не передбачено Договором страхування;

11.1.4. надати Страховику можливість проводити огляд або обстеження пошкодженого майна, розслідувати причини та розмір збитків, брати участь у заходах по зменшенню збитку та рятуванню застрахованого майна;

11.1.5. подати заяву на виплату страхового відшкодування із зазначенням причин і обставин виникнення збитку відповідно до умов Договору страхування;

11.1.6. надати Страховику всі необхідні документи, що підтверджують настання страхового випадку та розмір збитків;

11.1.7. на вимогу Страховика письмово повідомити йому всю інформацію, необхідну для визначення причин та обставин пошкодження, знищення або втрату застрахованого майна та розміру збитків;

11.1.8. надати Страховику опис пошкодженого, знищеного або втраченого майна. Ці описи повинні надаватись узгоджені зі Страховиком строки;

11.1.9. зберігати пошкоджене майно в тому вигляді, в якому воно знаходилося після страхової події. Змінювати картину місця події можливо тільки тоді, коли це необхідно з точки зору безпеки та /або для зменшення розміру збитків;

- 11.1.10. передати Страховику всі документи та вжити заходи для забезпечення здійснення Страховиком права вимоги до осіб, винних у заподіянні збитків;
- 11.2. Договором страхування можуть бути передбачені інші дії, які необхідно вчинити Страхувальнику при настанні страхової події залежно від конкретних умов страхування.

12. ПЕРЕЛІК ДОКУМЕНТІВ, ЩО ПІДТВЕРДЖУЮТЬ НАСТАННЯ СТРАХОВОГО ВИПАДКУ ТА РОЗМІР ЗБИТКІВ

- 12.1. Перелік документів, що підтверджують настання страхового випадку та розмір збитків:
 - 12.1.1. заява на виплату страхового відшкодування;
 - 12.1.2. Договір страхування або страховий поліс (свідоцтво, сертифікат), який свідчить про факт укладання Договору страхування;
 - 12.1.3. акти, довідки та інші документи з компетентних органів (пожежного нагляду, гідрометеослужби, МНС тощо), які свідчать про факт настання страхового випадку та його причини і обставини, розміри збитку;
 - 12.1.4. перелік пошкодженого або знищеного майна із зазначенням його вартості;
 - 12.1.5. необхідні документи, що підтверджують вартість майна (квитанції, виписки з інвентарних книг, рахунки, накладні на придбане майно);
 - 12.1.6. документи, які свідчать про проведені та (або) необхідні витрати на ремонт (відновлення) майна, яке постраждало;
 - 12.1.7. інші документи або відомості по питанню Страховика, необхідні для з'ясування обставин страхового випадку.
 - 12.1.8. відповідні бухгалтерські документи (виписки з інвентарних книг, рахунки і накладні, виписки з книг складського обліку та ін.);
 - 12.1.9. інші документи, що підтверджують настання страхового випадку та розмір збитків згідно з умовами Договору страхування.

13. ПОРЯДОК І УМОВИ ВИПЛАТИ СТРАХОВОГО ВІДШКОДУВАННЯ

- 13.1. Страхове відшкодування виплачується Страховиком на підставі заяви Страхувальника та страхового акту, який складається Страховиком.
- 13.2. Страховий акт складається після з'ясування Страховиком причин та обставин страхового випадку відповідно до Договору страхування.
- 13.3. Розмір страхового відшкодування визначається Страховиком на підставі документів, що підтверджують настання страхового випадку та розміру збитків, з урахуванням конкретних умов Договору страхування.
- 13.4. Кожна із Сторін має право вимагати проведення незалежної експертизи. Експертиза проводиться за рахунок Сторони, що вимагає її проведення, якщо інше не визначено умовами Договору страхування.
- 13.5. Розмір збитків визначається, якщо інше не передбачено Договором страхування з урахуванням конкретних умов страхування:
 - 13.5.1. при повному знищенні майна - у розмірі його страхової суми за вирахуванням залишків, придатних для подальшого використання. При цьому «повне знищенння майна» - повне конструктивне знищенння майна, якщо відновлення застрахованого майна недоцільне або витрати на відновлення складають більше 80% від страхової суми;
 - 13.5.2. при пошкодженні майна - у розмірі витрат на його відновлення.
- 13.6. Витрати на відновлення містять:
 - 13.6.1. витрати на матеріали та запасні частини, необхідні для відновлення;
 - 13.6.2. витрати на доставку матеріалів до місця ремонту та інші витрати, необхідні для відновлення застрахованого майна до стану, в якому воно перебувало безпосередньо перед настанням страхового випадку;

- 13.6.3. витрати на оплату робіт по відновленню, інші витрати, визначені умовами Договору страхування.
- 13.7. Витрати на відновлення визначаються за вирахуванням вартості зносу матеріалів, що замінюються у процесі відновлення (ремонту), та запасних частин, якщо це передбачено Договором страхування.
- 13.8. У витрати на відновлення не включаються, якщо інше не передбачено Договором страхування:
 - 13.8.1. витрати, пов'язані зі зміною та/або поліпшенням застрахованого майна;
 - 13.8.2. витрати на тимчасовий (допоміжний) ремонт або тимчасове (допоміжне) відновлення;
 - 13.8.3. витрати по переробленню устаткування та обладнання, його профілактичному ремонту та обслуговуванню;
 - 13.8.4. інші витрати, здійснені незалежно від страхового випадку та не пов'язані з ним.
- 13.9. Якщо страхова сума у Договорі страхування становила визначену частку (визначений відсоток) від його вартості, то розмір страхового відшкодування визначається Страховиком у такій же пропорції до суми збитків, у якій страхова сума співвідноситься до вартості застрахованого майна, якщо інше не визначено Договором страхування.
- 13.10. Якщо на дату прийняття Страховиком рішення про виплату страхового відшкодування страховий платіж був сплачений не повністю, Страховик визначає розмір страхового відшкодування за вирахуванням несплаченої частини страхового платежу або пропорційно до сплаченого страхового платежу.
- 13.11. Страхове відшкодування зменшується на будь-які суми, що отримані Страхувальником за страховим випадком від третіх осіб, як юридичних, так і фізичних (включаючи винних у настанні страховогого випадку, охоронні структури тощо).
- 13.12. Визначення суми страхового відшкодування здійснюється виходячи із розміру збитку, якого зазнав Страхувальник, з урахуванням визначеної Договором страхування франшизи. Конкретні умови та порядок визначення розміру страхового відшкодування визначаються Договором страхування.
- 13.13. Страхове відшкодування виплачується протягом 10 (десяти) робочих днів з дня прийняття Страховиком рішення про виплату страхового відшкодування, якщо інше не передбачено Договором страхування. Договором страхування можуть визначатись умови здійснення авансової виплати страхового відшкодування.

14. СТРОК ПРИЙНЯТТЯ РІШЕННЯ ПРО ВИПЛАТУ АБО ВІДМОВУ У ВИПЛАТІ СТРАХОВОГО ВІДШКОДУВАННЯ

- 14.1. Рішення про виплату або відмову у виплаті страхового відшкодування приймається Страховиком в строк, що не перевищує 20 (двадцяти) робочих днів з дня представлення Страхувальником документів, зазначених в Договорі страхування, та відображається у страховому акті.
- 14.2. У разі відмови у виплаті страхового відшкодування Страховик зобов'язаний письмово повідомити про це Страхувальника (Вигодонабувача) з обґрунтуванням причин відмови відповідно до умов Договору страхування у строк, що не перевищує 10 (десяти) робочих днів з дня складення страховогого акту.

15. ПРИЧИНІ ВІДМОВИ У ВИПЛАТІ СТРАХОВОГО ВІДШКОДУВАННЯ

- 15.1. Страховик має право відмовити Страхувальнику у виплаті страхового відшкодування у випадках:
 - 15.1.1. вчинення Страхувальником (Вигодонабувачем) умисного злочину, який привів до страховогого випадку;

- 15.1.2. навмисних дій Страхувальника, або Вигодонабувача, спрямованих на настання страхового випадку. Зазначена норма не поширюється на дії, пов'язані з виконанням ними громадянського чи службового обов'язку, в стані необхідної оборони (без перевищення її меж) або захисту майна, життя, здоров'я, честі, гідності та ділової репутації. Кваліфікація дій Страхувальника, або іншої особи, на користь якої укладено Договір страхування, встановлюється відповідно до чинного законодавства України;
- 15.1.3. несвоєчасного повідомлення Страхувальником про настання страхового випадку без поважних причин або створення Страховикові перешкод у визначені обставин, характеру та розміру збитків;
- 15.1.4. подання Страхувальником свідомо неправдивих відомостей про предмет договору страхування або про факт настання страхового випадку;
- 15.1.5. отримання Страхувальником повного відшкодування збитків від особи, винної у їх заподіянні;
- 15.1.6. не дотримання Страхувальником (Вигодонабувачем) інструкцій по зберіганню, експлуатації та обслуговуванню застрахованого майна, а також використання його для цілей інших, ніж ті, для яких воно призначено;
- 15.1.7. в інших випадках, передбачених чинним законом.
- 15.1.8. Конкретний перелік причин відмови у виплаті страхового відшкодування визначається у Договорі страхування.

16. УМОВИ ПРИПИНЕННЯ ДІЇ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ, ВНЕСЕННЯ ЗМІН У ДОГОВІР СТРАХУВАННЯ

- 16.1. Дія Договору страхування припиняється та втрачає чинність за згодою Сторін, а також у разі:
 - 16.1.1. закінчення строку дії;
 - 16.1.2. виконання Страховиком зобов'язань перед Страхувальником у повному обсязі;
 - 16.1.3. несплати Страхувальником страхового платежу у встановлені Договором страхування строки. При цьому Договір вважається достроково припиненим у випадку, якщо перший (або черговий) страховий платіж не був сплачений за письмовою вимогою Страховика протягом 10 (десяти) робочих днів із дня пред'явлення такої вимоги Страхувальнику, якщо інше не передбачено умовами Договору страхування;
 - 16.1.4. ліквідації Страхувальника - юридичної особи або смерті Страхувальника – фізичної особи чи втрати ним діездатності, за винятком випадків, передбачених Законом України «Про страхування»;
 - 16.1.5. ліквідації Страховика в порядку, встановленому законодавством України;
 - 16.1.6. прийняття судового рішення про визнання Договору страхування недійсним;
 - 16.1.7. в інших випадках, передбачених законодавством України.
- 16.2. Дію Договору страхування може бути достроково припинено за вимогою Страхувальника або Страховика, якщо це передбачено умовами Договору страхування.
- 16.3. Про намір достроково припинити дію Договору страхування будь-яка сторона зобов'язана повідомити іншу сторону не пізніше як за 30 календарних днів до дати припинення дії Договору страхування, якщо інше ним не передбачено.
- 16.4. У разі дострокового припинення дії Договору за вимогою Страхувальника, Страховик повертає йому страхові платежі за період, що залишився до закінчення дії Договору страхування з відрахуванням нормативних витрат на ведення справи, визначених при розрахунку страхового тарифу, фактичних виплат страхового відшкодування, що були здійснені за цим Договором страхування.

- 16.5. Якщо вимога Страхувальника обумовлена порушенням Страховиком умов Договору страхування, то останній повертає Страхувальнику сплачені ним страхові платежі повністю.
- 16.6. При достроковому припиненні Договору страхування за вимогою Страховика, Страхувальнику повертаються повністю сплачені ним страхові платежі.
- 16.7. Якщо вимога Страховика зумовлена невиконанням Страхувальником умов Договору страхування, то Страховик повертає Страхувальному страхові платежі за період, що залишився до закінчення дії Договору страхування з врахуванням витрат на ведення справи, визначених при розрахунку страхового тарифу, фактичних виплат страхового відшкодування, що були здійснені за цим Договором страхування.
- 16.8. Зміна умов Договору страхування проводиться за письмовою згодою Страхувальника і Страховика, а також, якщо інше не передбачено Договором страхування, третіх осіб, на користь яких укладено, відповідно до Договору страхування і вимог Закону.

17. ПОРЯДОК ВИРІШЕННЯ СПОРІВ

- 17.1. Спори за Договором страхування вирішуються шляхом переговорів, а якщо досягнути згоди неможливо - в судовому порядку згідно з чинним законодавством України.

18. ОСОБЛИВІ УМОВИ

- 18.1. У випадку наявності інших Договорів страхування щодо застрахованого майна, розмір страхового відшкодування, що підлягає виплаті Страховиком, визначається як відношення суми збитків, що підлягають відшкодуванню за Договором страхування, до суми всіх страхових сум за укладеними договорами страхування, з урахуванням конкретних умов Договору страхування.
- 18.2. Якщо після виплати Страховиком страхового відшкодування Страхувальник (Вигодонабувач) отримає відшкодування збитку від особи, винної у їх заподіянні, сума такого відшкодування підлягає негайній передачі Страховику.
- 18.3. Якщо після виплати страхового відшкодування стане відомо, що на момент виплати відшкодування мали місце обставини, що є підставою для відмови у виплаті страхового відшкодування, і такі обставини не були відомі Страховику, останній вправі вимагати повернення страхового відшкодування. У такому випадку Страхувальник зобов'язаний повернути страхове відшкодування у семиденний строк з моменту отримання вимоги Страховика, якщо інше не визначено умовами Договору страхування.
- 18.4. Договір страхування визнається недійсним у порядку, визначеному чинним законодавством України.
- 18.5. В разі недійсності Договору страхування кожна із сторін зобов'язана повернути другій стороні все отримане за цим договором, якщо інші наслідки недійсності договору не передбачені чинним законодавством України.
- 18.6. Обов'язки Страхувальника, які зазначені в даних Правилах, але не передбачені Законом України „Про страхування” є обов'язковими для виконання Страхувальником, якщо вони чітко передбачені договором страхування.

Додаток №1

до Правил добровільного страхування
від вогнєвих ризиків та ризиків стихійних явищ

РОЗРАХУНОК СТРАХОВИХ ПРЕМІЙ**1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ**

- 1.1. Цим Додатком встановлюються правила розрахунку страхових премій при укладанні договорів добровільного страхування від вогнєвих ризиків та ризиків стихійних явищ.
- 1.2. Розрахунок страхових премій виконується на підставі базового тарифу та системи корегувальних коефіцієнтів, що враховують індивідуальні особливості договору страхування.
- 1.3. Розрахунок розміру базового тарифу та значень корегувальних коефіцієнтів виконаний на підставі внутрішньої статистики страхових подій та розмірів страхових компенсацій в даному виді страхування ЗАТ „УСК „Панацея-97”.

2. БАЗОВІ СТРАХОВІ ТАРИФИ

- 2.1. Під базовим розуміється страховий тариф, який визначається на підставі усереднених статистичних даних і який повинен в усереднених умовах дії договору страхування забезпечити виконання страхововою компанією прийнятих зобов'язань.
- 2.2. Базовий тариф в цьому Додатку розраховується в припущені, що договір страхування укладається на рік.
- 2.3. Базовий тариф в цьому Додатку розраховується в припущені, що договір страхування передбачає безумовну франшизу в розмірі 1% від страхової суми.
- 2.4. Базовий тариф в цьому Додатку є брутто-тарифом, розрахунок якого виконаний в припущені, що витрати страхової компанії на ведення справи не перевищують 30% брутто-премії.
- 2.5. Базовий брутто-тариф (T_0) визначається за таблицею 1 в залежності від виду ризику, що приймається на страхування. Якщо за договором страхування передбачене страхове відшкодування за сукупністю ризиків, то загальний базовий страховий тариф розраховується як сума базових тарифів за окремими ризиками.

Таблиця 1

Основні ризики	Базовий страховий тариф T_0 (у відсотках від страхової суми)
Вогневі ризики:	1,0
Ризики стихійних явищ:	0,6
Сукупність ризиків	1,6

- 2.6. Якщо договір страхування передбачає відшкодування доцільних витрат, які Страхувальник несе при настанні страхових випадків (п. 7.5 Правил), то для розрахунку відповідної частки плати за страхування встановлюється страховий тариф T_2 в наступному діапазоні значень (у відсотках від страхової суми): $0,5 \leq T_2 \leq 1,5$. Конкретне значення тарифу на відшкодування витрат вказується в договорі страхування.

3. КОРЕГУВАЛЬНІ КОЕФІЦІЕНТИ

- 3.1. Базовий тариф застосовується в усереднених стандартних умовах дії договору страхування. В разі, якщо умови дії договору страхування відхиляються (в той чи інший бік) від усереднених умов, базовий тариф може бути скоректований за допомогою системи

Додаток №1
до Правил добровільного страхування
від вогнєвих ризиків та ризиків стихійних явищ

РОЗРАХУНОК СТРАХОВИХ ПРЕМІЙ

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

- 1.1. Цим Додатком встановлюються правила розрахунку страхових премій при укладанні договорів добровільного страхування від вогнєвих ризиків та ризиків стихійних явищ..
- 1.2. Розрахунок страхових премій виконується на підставі базового тарифу та системи коригуючих коефіцієнтів, що враховують індивідуальні особливості договору страхування.
- 1.3. Розрахунок розміру базового тарифу та значень коригуючих коефіцієнтів виконано на підставі внутрішньої статистики страхових подій та розмірів страхових компенсацій в даному виді страхування ЗАТ „УСК „Панацея-97”.

2. БАЗОВІ СТРАХОВІ ТАРИФИ

- 2.1. Під базовим тарифом розуміється страховий тариф, який визначається на підставі усереднених статистичних даних, і який повинен в усереднених умовах дії договору страхування забезпечити виконання страхововою компанією прийнятих зобов'язань.
- 2.2. Базовий тариф в цьому Додатку розраховується в припущені, що договір страхування укладається на рік.
- 2.3. Базовий тариф в цьому Додатку розраховується в припущені, що договір страхування передбачає безумовну франшизу в розмірі 1% від страхової суми.
- 2.4. Базовий тариф в цьому Додатку є брутто-тарифом, розрахунок якого виконано в припущені, що норматив витрат на ведення справи становить 30%.
- 2.5. Базовий брутто-тариф (T_0) визначається за Таблицею 1 в залежності від виду ризику, що приймається на страхування. Якщо за договором страхування передбачене страхове відшкодування за сукупністю ризиків, то загальний базовий страховий тариф розраховується як сума базових тарифів за окремими ризиками.

Таблиця 1

Основні ризики	Базовий страховий тариф T_0 (у відсотках від страхової суми)
Вогнєві ризики:	0,15
Ризики стихійних явищ:	0,1
Сукупність ризиків	0,25

- 2.6. Якщо договір страхування передбачає відшкодування витрат, які Страхувальник несе при настанні страхових випадків (п. 7.5 Правил), то для розрахунку відповідної частки плати за страхування встановлюється страховий тариф T_2 (у відсотках від окремої страхової суми, яка встановлюється для страхового відшкодування витрат) $T_2=3,0\%$.

3. КОРИГУЮЧІ КОЕФІЦІЕНТИ

- 3.1. Базовий тариф застосовується в усереднених стандартних умовах дії договору страхування. У разі, якщо умови дії договору страхування відхиляються (в той чи інший бік) від усереднених умов, базовий тариф може бути зкориговано за допомогою системи коригуючих коефіцієнтів, що залежать від конкретних умов дії договору страхування.
 - 3.2. Коригування базового тарифу відбувається за допомогою наступних коригуючих коефіцієнтів.
- 3.2.1. *Врахування пожежних ризиків.* При страхуванні майна від вогнєвих ризиків можуть бути враховані фактори, які впливають на ймовірність пожежі та розмір можливого збитку – наявність та якість протипожежного обладнання, прийняття протипожежних заходів,

вогненебезпечність майна, що страхується, і таке інше. Для врахування цих факторів застосовується коригуючий коефіцієнт К1, який змінюється в діапазоні: $0,8 \leq K1 \leq 2,0$.

3.2.2. Врахування сейсмічної обстановки. При страхуванні майна від вогневих ризиків та ризиків стихійних явищ при розрахунку премії може бути врахована сейсмічна обстановка (ймовірність землетрусу, виверження вулкану тощо) місцевості, де розташоване майно, що приймається на страхування. Врахування здійснюється за допомогою коригуючого коефіцієнта К2, який відображує відхилення сейсмічних умов території дії договору страхування від середньостатистичних. Коефіцієнт сейсмічності змінюється в наступному діапазоні значень: $0,6 \leq K2 \leq 1,3$.

3.2.3. Врахування геологічних умов. Для врахування геологічної обстановки (ймовірність оповзнів, просідання ґрунту, обвалів, каменепадів, зсуvin, дії ґрутових вод і таке інше) застосовується коригуючий коефіцієнт К3, який відображує відхилення геологічних умов території дії договору страхування від середньостатистичних. Коефіцієнт врахування геологічних умов змінюється в наступному діапазоні значень: $0,7 \leq K3 \leq 1,3$.

3.2.4. Врахування атмосферних ризиків. Для врахування підвищених (знижених) атмосферних ризиків (ймовірність бур, вихорів, ураганів, штурмів, смерчів, удару блискавки і таке інше) застосовується коригуючий коефіцієнт К4, який відображає відхилення атмосферних ризиків на території дії договору страхування від середньостатистичних. Коефіцієнт врахування атмосферних ризиків змінюється в наступному діапазоні значень: $0,6 \leq K4 \leq 1,4$.

3.2.5. Врахування природних ризиків. Для врахування підвищених (знижених) природних ризиків (ймовірність затоплень, повнів, зливів, снігопадів, сніжних лавин, селів, граду, паводків, виходу підґрутових вод, цунамі і таке інше) застосовується коригуючий коефіцієнт К5, який відображає відхилення природних умов території дії договору страхування від середньостатистичних. Коефіцієнт врахування природних ризиків змінюється в наступному діапазоні значень: $0,6 \leq K5 \leq 1,4$.

3.2.6. Врахування температурних ризиків. Для врахування підвищених (знижених) температурних ризиків (ймовірність різких коливань температури ґрунту і повітря, ймовірність надзвичайних для даної місцевості морозів та снігопадів, які можуть привести до пошкодження майна) застосовується коригуючий коефіцієнт К6, який відображає відхилення температурних умов території дії договору страхування від середньостатистичних. Коефіцієнт врахування температурних умов змінюється в наступному діапазоні значень: $0,6 \leq K6 \leq 1,4$.

3.2.7. Врахування додаткових ризиків. Для врахування інших факторів та інших подій, які передбачені Договором страхування (розділ 5 Правил), їх впливу на ймовірність настання страхового випадку та розмір збитку, застосовується коригуючий коефіцієнт К7 в наступному діапазоні значень: $1,0 \leq K7 \leq 1,5$.

3.2.8. Врахування строку страхування. Базовий тариф (п.2.5 цього Додатку) розраховано у припущені, що відповідальність страховика продовжується один рік. У випадку, якщо час дії договору страхування менше року, застосовується коригуючий коефіцієнт К8 (Таблиця 2), значення якого залежать від строку страхування. При цьому неповний місяць (більше 10 днів) зараховується як повний.

Таблиця 2

Строк страхування (у місяцях)	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Значення коефіцієнта K_8	0,25	0,35	0,45	0,55	0,65	0,70	0,75	0,80	0,85	0,90	0,95	1,0

3.2.9. Врахування франшизи. Відповідно до п. 9.3 Правил в Договорі страхування може бути передбачена умовна та/або безумовна франшиза. В залежності від розміру франшизи

базовий страховий тариф коригується за допомогою коефіцієнта K_9 , значення якого наведені в Таблиці 3.

Таблиця 3

Безумовна франшиза (в % від страхової суми)	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Значення коефіцієнта K_9	1,05	1,0	0,98	0,96	0,94	0,92	0,9	0,88	0,86	0,84	0,82

Умовна франшиза враховується за згодою сторін договору страхування.

3.2.10. Сплата страхового платежу (премії) частинами. Базовий тариф (п. 2.5 цього Додатку) розраховано у припущені, що він сплачується одноразово. При сплаті страхових премій частинами (п. 9.4 Правил), базовий тариф, якщо це передбачене договором страхування, коригується за допомогою коефіцієнту K_{10} (Таблиця 4), значення якого залежать від кількості страхових платежів:

Таблиця 4

Кількість страхових платежів	2	3	4	6	12
Значення коефіцієнта K_{10}	1,02	1,03	1,04	1,06	1,10

3.2.11. Таблиця коригуючих коефіцієнтів. Введені в п.п. 3.2.1-3.2.10 коригуючі коефіцієнти, їхній зміст і діапазони значень зведені в таблицю 5.

Таблиця 5

Коефіцієнт	Зміст коефіцієнта	Діапазон значень
K_1	Врахування пожежних ризиків	0,8 – 2,0
K_2	Врахування сейсмічної обстановки	0,6 – 1,3
K_3	Врахування геологічних умов	0,7 – 1,3
K_4	Врахування атмосферних ризиків	0,6 – 1,4
K_5	Врахування природних ризиків	0,6 – 1,4
K_6	Врахування температурних ризиків	0,6 – 1,4
K_7	Врахування додаткових ризиків	1,0 – 1,5
K_8	Врахування терміну страхування	Таблиця 2
K_9	Врахування безумовної франшизи	Таблиця 3
K_{10}	Сплата страхового платежу частинами	Таблиця 4

4. РОЗРАХУНОК ПРЕМІЙ

4.1. Розрахунок премії виконується в наступній послідовності:

- для обраного набору ризиків за Таблицею 1 визначається базовий тариф T_0 ;
- для розрахунку страхового тарифу T_1 базовий тариф послідовно множиться на відповідні коригуючі коефіцієнти (Таблиця 4):

$$T_1 = T_0 \cdot K_1 \cdot \dots \cdot K_{10}.$$

- при заданій страховій сумі S_1 за основними ризиками розраховується страховий премія Π_1 за формулою $\Pi_1 = T_1 \cdot S_1 / 100$.

- якщо договір страхування передбачає відшкодування витрат, які Страхувальник несе при настанні страхових випадків, то відповідна частина Π_2 страхового платежу при заданій страховій сумі S_2 розраховується за формулою

$$\Pi_2 = T_2 \cdot S_2 / 100,$$

де розмір T_2 тарифу на витрати визначений в п.2.6 цього Додатку.

- загальний розмір Π страхової премії розраховується за формулою

$$\Pi = \Pi_1 + \Pi_2.$$

Актуарій

І. Ступуха 10.01

Прошло, пронумеровано та скріплено печаткою